

ใบความรู้สำหรับครู เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พินิจสารจากงานเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านเรื่องเป็น จับประเด็นได้ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ความหมาย

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยทั่วไปย่อหน้าหนึ่งๆ จะมีใจความสำคัญใจความเดียว นอกนั้นเป็นใจความรองหรือผลความที่มาประกอบหรือขยายเพื่อให้เนื้อเรื่องมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ใจความสำคัญ หมายถึง ข้อความที่สำคัญที่สุดของเรื่องในย่อหน้า ที่ครอบคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น ไม่สามารถตัดออกไปได้เพราะอาจทำให้เนื้อหาเปลี่ยนแปลงไป

ใจความรองหรือผลความ หมายถึง ส่วนขยายใจความ การอธิบายรายละเอียดของเรื่องเป็นการสนับสนุนทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน
๒. อ่านเรื่องราวให้จบ ๑ รอบอย่างคร่าวๆ ก่อนเพื่อให้รู้ว่ากล่าวถึงเรื่องอะไร
๓. อ่านอีกรอบเพื่อพิจารณาใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้า และให้ทราบว่ามีใครทำอะไรที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
๔. เนื้อหาตอนใดอ่านแล้วยังไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำ ๆ จะได้เข้าใจยิ่งขึ้น
๕. นำใจความสำคัญที่รวบรวมทั้งหมดมาเขียนเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนสละสลวยเป็นของตนเอง
๖. อ่านทบทวนการเขียนสรุปใจความสำคัญครบถ้วนหรือยัง และตรวจดูความถูกต้องของภาษา

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. พิจารณาแต่ละย่อหน้า หาใจความสำคัญที่สุดแล้วขีดเส้นใต้ไว้
๒. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าส่วนมากอยู่ตอนต้นซึ่งพบมากที่สุดเพราะผู้เขียนต้องการบอกประเด็นของเนื้อเรื่อง ตอนท้ายย่อหน้าพบใจความสำคัญรองจากตอนต้นของย่อหน้า ส่วนตอนกลางของย่อหน้าค่อนข้างหายาก ต้องพิจารณาให้ดีว่าอยู่ที่ประโยคใด หรือพบทั้งตอนต้นและตอนท้ายของประโยค
๓. ใจความที่สนับสนุน ตัดส่วนที่ไม่ใช่ใจความสำคัญออก เช่น บทสนทนา ตัวเลข สถิติ คำศัพท์สำนวน หรือโวหารต่าง ๆ ข้อเปรียบเทียบ ข้อมูลเป็นตาราง